

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrť leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnlstvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice hšt. 5. — Doležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Časniki so potrebni.

Časnike prebitajo ljudje iz različnih nagibov, vsak po svojem poklicu in svojem okusu. Politiki, ki se pečajo z javnimi zadevami države in svoje ožje domovine, berejo najraje uvodne članke in politični pregled, govore poslancev in tudi take dopise, ki govorijo o javnih, občevažnih vprašanjih. Za take so časniki potrebni, kakor vsakdanji kruh. Kmet si ogleda najprej tržne cene, da izvé, koliko bi utegnil za svoje pridelke dobiti, kar jih ima na prodaj. Potem še le bere druge stvari, da se podučí in razvedri. Trgovci, prekupci in špekulanti pregledujejo samo oglase ali inserate, kje bi kaj našli, da bi se dala napraviti kaka dobra kupčija, za politiko se pa tako malo zmenijo, kakor malo se brigajo politiki za oglase. Politiki in špekulanti pa so si v tem enaki, da se oboji ne zmenijo za drobne novice, če je kdo pogorel, ali se obesil, ali se ustrelil, kje je kaka veselica že bila ali še le bo. Take reči pa najrajsi berejo radovedni ljudje, da imajo kaj govoriti in po sosesčini pripovedovati. Ženske pa najraje pogledajo pod črto, ali za poduk in kratek čas, če je tam kaka zanimiva povest, kajti politika jih tako malo zanima, kakor oglasi na zadnji strani. Marsikdo, ki na tujem živi, si drži časnik iz domačega kraja, da izvé, kaj se godi v domovini, posebno je vesel, če najde kak dopis iz svoje rojstne fare. Tako so časniki več ali manj za vse le kolicikaj omikane ljudi potrebni. Prav je, da tudi delavni ljudje ob nedeljah časnike prebirajo, ker pri tem se česa naučijo, ob enem pa še kaj denarja prihranijo, katerega bi zapravili, ako bi celi popoldan v gostilnici sedeli.

Branje časnikov se bo pa še bolj razširilo in udomačilo, kajti v kratkem bodo tudi delavci in hlapci volilno pravico dobili. Vsled tega se bo tudi med njimi začelo politično gibanje. Agitatorji raznih strank jih bodo lovili in pregovarjali, da bi jih zvalili k svoji stranki. Če nočejo hlapci in delavci po temoti hoditi, morali bodo časnike prebirati, da se vsaj za silo seznanijo z vprašanji našega časa in da bodo tudi sami nekoliko razsoditi znali, katera stranka za njih korist bolj prav govori in deluje. Naša skrb mora biti, da hlapce pridržimo pri krščanski stranki, da bodo tako volili, kakor njih krščanski in slovensko-národní gospodarji. Ako tega ne storimo, ulovili jih bodo socijalni demokrati v svoje mreže, kar bo hlapcem v dušno škodo in moralno propast, gospodarjem v jezo in prepír, celi domovini pa v kvar. Prijaznost med posli in gospodarji že zdaj ni prevelika, potem bi se spremenila v očitno sovraštvo. Zato bodo vsi krščanski gospodarji prav storili, ako svojim hlapcem dobre katoliške časnike v branje posojujejo ali pa naj jih pregovorijo, da si sami naročijo kak manjši časnik. Če hlapec k volitvi gre, mora vendar vedeti, za kaj se gre, in zakaj bo temu ali drugemu

kandidatu svoj glas dal. Prepričati ga je treba, da krščanska stranka za vse stanove, tedaj tudi za delavce in posle, najbolje govori in skrbi. Pa tudi v mestih je dosti slovenskih delavcev, ki nimajo o politiki nobenega pojma in nikdar nič ne berejo. Slepó capljajo za socijalno-demokratičnimi voditelji, ki prihajajo največ iz Nemčije; nevedni siromaki mislijo, da le ti »voditelji« jih prav učijo. Treba bo torej po naših mestih in trgih snovati katoliške delavske družbe, da se vsaj slovenski delavci rešijo brezverskega strupa ter ohranijo za nebeško in pozemeljsko domovino. Take družbe bi morale imeti svoje bralne izbe, kjer bi se delavci shajali, krščanske časnike prebirali in se v poštenem petju vadili. Sem ter tje bi se napravila tudi kaka veselica s petjem, godbo in podučnimi nagovori. Razuzdano, s klañanjem osoljeno popivanje po gostilnicah se mora umakniti poštenemu razveseljevanju in duševnemu izobraževanju, le tako se bodo delavci povzdignili na višjo stopinjo, po katerej hrepenijo. Pred vsem pa je treba veliko brati, posebno v politiki se izuriti, o socijalnih, národnih, verskih, gospodarskih zadevah se podučiti, in to vse se najde v časnikih. Zato naj se novim volilcem, delavcem in hlapcem, branje časnikov živo priporoča.

✓ Pisava rodbinskih imen.

(Interpelacija poslanca Višnikarja in tovarišev.)

Kakor poročajo javni listi, je poslal vodja okr. glavarstva baron Mac Nevin dvema odbornikom hranilnice in posojilnice v Glinjah naslednji odlok: »V smislu cesarske naredbe z dne 20. aprila 1854 drž. zak. št. 96 se pozivljate, da pišete svoje rodbinsko ime v pravem pravopisu kakor se nahaja v matrikah glinjske župnije, »Sablatschan« in ne, kakor dosedaj napačno »Zablačan« in »Sablčan«. Ako se ne bodele pokorili temu povelju, vas zadene ostra kazen. — C. kr. okrajno glavarstvo v Celovcu, dne 13. januarija 1896.

C. kr. vladni svetovalec: F. baron Mac Nevin.«

Pred vsem je pripomniti, da sta brata Zablačan vpisana v registru deželnega sodišča v Celovcu pod tem imenom, in smeta torej kot zastopnika posojilnice podpisovati svoji imeni le na ta način. Navedeni odlok ni utemeljen niti v postavi, niti v resničnih razmerah in tudi ni bil izdan vsled kake potrebe, marveč kaže le odkrito sovraštvo nasproti slovenskemu pravopisu, katerega bi gotovo ne smel kazati vodja politične oblasti.

Pod cesarsko naredbo z dne 20. aprila 1854 drž. zak. št. 96 se lahko razumeva zelo veliko, toda da spada pod to določbo slovensko pravopisje, je znal odkriti in iznajti samo znani germanizator baron Mac Nevin. Omenjena naredba ne govori o kaki spremembi imen

in tudi ne o pravem ali napačnem pisanju imen, marveč je o načinu pisanja, s katerim se žalijo oblastva. Ako se pa baron Mac Nevin vkljub temu sklicuje na ta odlok, torej se mora sklepati, da še čuti žaljenega že s pravopisno pravilno pisanimi slovenskimi imeni in smatra to za demonstracijo. On ni v to poklican organ, da bi odločeval, kako se mora pisati ime. Njegova trditev, da je pisava slovenskega imena »Sablatschan« pravilna, in nasprotno napačna »Zablačan«, je neresnična.

Uradno priznано, od l. 1850. v drž. zak. in dotičnih deželnih zakonikih navadno slovensko pravopisje ne pozna črke »tsch«, marveč le »č«. Ako Nemci nadoમેશčajajo svoje čerke sch (š) in tsch (č) z drugimi znamenji, kar gotovo ni izključeno, tedaj bi se morali po menenju barona Mac Nevina sedaj navadna znamenja sch in tsch v nemških rodbinah in krajevnih imenih ohraniti na veke, nasproti pa izbaciti iz slovenskih imen vsi č, š in ž.

V tem slučaju se pa ne govori o kakih spremembi ali pačenju imen, ampak le o rabi slovenskega pravopisja, kateremu preti baron Mac Nevin s kaznijo. »Zablačan« je isto kakor »Sablatschan« ali »Sablazhan«, vse tri pisave označujejo eno in isto ime in se popolno enako izgovarjajo. Da se določeni obstoječi predpisi gledé priimkov in imen le v to, da uravnava jo le prave imenske spremembe in ne tudi pravopisja imen, je dovolj jasno iz vsebine in namena dotičnih predpisov.

Potreba, osebo zaznamovati, se pokaže v trenutku rojstva. Ko se je pričelo krščanstvo, dajali so vsakemu novorojencu na krstu ime. A to ni zadoščalo. Izbirali so si še razne priimke, da so ločili družine in rodove. Minolo stoletje so pričeli postavno urejevati označevanje imen. Patent z dne 1. novembra 1786. št. 591 določa, da žena in otroci dobivajo ime in grb moža, oziroma očeta. Za Galicijo izdani cesarski patent z dne 3. feb. 1776. je proti zborabi, da otroci in hčere podložnikov preminjajo očetovo ime.

Patent z dne 23. julija 1787, št. 698 določa, da morajo židje prevzeti si določene nemške priimke. Dvorni dekret z dne 12. novembra 1787, št. 746 je izdal seznam nemških priimkov za žide in sicer 109 moških in 53 ženskih. Drž. zakonik iz l. 1811. govori o imenih soproge, zakonskih in nezakonskih, adoptiranih in legitimiranih otrok itd. Dvorni dekreti z dne 21. oktobra 1813, 21. oktobra 1815, št. 1185, in 19. februarja 1820, številka 1650, obsezajo navodila za dušne pastirje, kako morajo voditi krsne knjige gledé zakonskih in nezakonskih otrok.

(Konec prih.)

Cerkvene zadeve.

Dve svečanosti pri Sv. Štefanu.

(Konec.)

Komaj je bila končana prva, sledila je že druga cerkvena svečanost, sicer ne izvanredna, ker se je v mnogih sosednih župnijah že vršila. Č. o. Gregor so vpeljali namreč tukaj na novo slovesno III. red sv. Frančiška. Kako željno je ljudstvo tega pričakovalo, kaže precejšno število udov. Mnogo tretjerednikov je imela naša župnija, ki so bili že poprej večinoma v Celju sprejeti, in vendar je pristopilo sedaj novih 210 udov in se bo, kakor slišim, to število še izdatno pomnožilo. Kaj bi tudi ne! Saj so sv. oče papež Leon XIII. dne 30. majnika 1883 vodilo III. reda zelo polajšali in ga z novimi odpustki obdarovali, ter ga v svoji zlati okrožnici o framasonstvu tako gorko priporočajo, ko pišejo: »Kakor ga je ustanovil njegov začetnik, meri vse

njegovo prizadevanje na to, da ljudi sklicuje k posne-manju Jezusovemu, k ljubezni do cerkve, in k izvrševanju vseh krščanskih krepostij in ravno zaradi tega veliko more storiti za zatiranje brezbožnih tajnih zdru-g. Naj se torej družba III. reda vsak dan bolj razširja, in pričakovati smemo razun drugih posebno ta sad, da se bo med ljudmi pričela prava postavna prostost, bratimstvo in enakost; toda ne v tem smislu, kakor si jo predočujejo framasoni, temveč kakor jo je Jezus Kristus človeškemu rodu pridobil in kakor se je sv. Frančišek po njih ravnal«.

Brez vsega dvoma trdim, kjer imajo tretjeredniki gorečega duhovnega voditelja, se vresničujejo besede č. pisatelja v predgovoru v. molitveniku »Pot v nebesa — ali življenje udov III. reda sv. Frančiška Seraf., ki med svetom živijo« — ko piše: »Ta red sv. Frančiška jih je največ poboljšal; jih je največ pripeljal k spovednici in k mizi božji; ta red jih je največ ohranil čistih in Bogu zvestih.«

Bog blagoslovi torej novo vejico, ki je pognala na velikanskem drevesu III. reda sv. Frančiška! Č. o. Gregorju pa kličem v svojem, ter v imenu hvaležnih tretjerednikov za njegove iskrene poduke, ter njegovo očetovsko ljubezen in preveliki trud, ki so ga pri nas imeli, prav srčni: Bog plati!

A.

Kanonično obiskovanje in birma.

Milostivi knezoškof bodo letos naslednje dni in v naslednjih župnijah delili zakrament sv. birme: I. V dekaniji Rogatec: Dne 11. maja v Kostrivnici, dne 12. pri Sv. Petru na Medvedovem selu, dne 13. pri Sv. Emi, dne 14. pri Sv. Križu na Slatini, dne 16. pri Sv. Roku ob Sotli, dne 17. v Rogatecu, dne 18. pri Sv. Florijanu na Boču, dne 19. v Žitalah in dne 20. v Stopercah. — II. V dekaniji Jarenina: Dne 25. maja v Jarenini, dne 26. pri Sv. Jakobu v Slov. gor., dne 28. v Svičini, dne 31. v Št. Ilju v Slov. gor., dne 2. junija pri Sv. Juriju ob Pesnici in dne 3. pri Spodnji Sv. Kungoti. Razun tega bodo dne 1. junija posvetili župnijsko cerkev Sv. Ilja v Slov. gor. — III. V dekaniji Kozje: Dne 7. junija v Podčetrtku, dne 8. v Olimju, dne 9. v Bučah, dne 10. v Polju, dne 11. pri Sv. Petru pri Sv. gorani, dne 13. v Podsredi, dne 14. v Kozjem, dne 15. v Pilstanju, dne 16. na Prevorju, dne 17. pri Sv. Vidu na Planini, dne 18. na Planini in dne 19. v Dobjem. — IV. V dekaniji Marenberg: Dne 28. junija v Marenbergu, dne 29. na Muti, dne 30. junija v Pernicah, dne 1. julija v Soboti, dne 2. pri Sv. Jerneju, dne 3. na Remšniku, dne 4. v Brezju in dne 5. pri Sv. Ožbaltu. — Na binkoštno nedejo bodo pa mil. knezoškof, kakor vsako leto, birmali v stolni cerkvi v Mariboru.

Cerkvena glasba.

Za prelepo majnikovo pobožnost v čast Mariji preč. Devici je zložil g. Ign. Hladnik sedemnajst Mari-jinih pesmij pod naslovom »Ave«; za mešan zbor, samo-speve in spremljavo orgelj, kot 25. delo«. — Hladnikove Marijine pesmi 15. delo so pač splošno znane, zato bodo te pesmi, katere v glasbeni vrednosti veliko presegajo prejšnje, prav dobro prišle. Lahka in divna harmonizacija diči lepe melodije, in akoravno zastopa skladatelj prosti moderni slog, so pesmi povsem dostojne, in jih zato prav nujno priporočamo. Cena jim je 70 kr.

Ob enem je izdal g. Ign. Hladnik tudi „Pange-lin-gua in štiri Hymne za procesijo o presv. Rešnjem Te-lesu“ za mešan zbor. Namenjene za na prostem, so lahko harmonizovane, in bodo skrbno naučene lepo in mogočno donele o svečanej procesiji, vsakemu zboru

so pristopne. Cena je temu delu 30 kr. Oba zvezka ob enem s poštnino le 85 kr. Dobita se pri g. skladatelju v Novem mestu. Dolenjsko.

Gospodarske stvari.

Kako naj se žrebeta odstavljajo?

Navadno se odstavljajo žrebeta še le v četrtem, celo v petem mesecu svoje starosti. Če pa je kobila ali žrebe, ali oboje bolno, mora se žrebe že prej n. pr. v tretjem mesecu odstaviti. Predno se začne odstavljati, mora že navajeno biti povodeca ali uzde in tudi oves z otrobi in vodo že mora znati zobati. Da se tega lažje navadi, daje se kobili zmoečen oves z otrobi pomešan v prav široki posodi, da tudi mladič do njega pride.

Ako se je žrebe navadilo povodeca in pa ovsu, ni ga več težko odstavljati. Najprvo ostaneta kobila in žrebe v enem hlevu, da se vedno vidita. Jako ustrezno obema, če ju tako blizu privežeš, da se moreta ovohavati in lizati; le nato moraš paziti, da ne pride žrebe do vimena. Ako pa ni hlev za to primeren, se postavi žrebe v kak soseden stan tako, da je le stena med kobilo in žrebetom. Če je le možno, napravi se tolika luknjica med obema, da se z gobci dotikavata. Prva dva dni se naj žrebe trikrat na dan pripusti. Naslednje tri ali štiri dni le dvakrat, zjutraj in zvečer; poslej pa še nekoliko dnij samo zvečer. Od dne do dne se mu vedno manj časa pušča. Čez kakih deset dnij se na ta način do cela odstavi. Žrebetu se mora mlado, zdravo seno ali pa otava polagati in trikrat ali štirikrat na dan sveže, čiste vode ponuditi. Poleg sena mora žrebe še vsak dan dobiti najmanj eden liter namočenega ovsu, zmešanega s pšeničnimi otrobi. Pri tej zmesi mora biti polovica otrobov, polovica pa zobi.

Mesto vode je posneto mleko za žrebe še bolj zdravo; tudi tega mora trikrat na dan dobiti in sicer po eden liter; če mleka ni pri hiši, se mu pa voda daje. Mleka iz kake posode — seveda mora čista, umita biti — se žrebeta večidel hitro privadijo. Ako se pa žrebe mleka ne dotakne, tudi ni prevelika nesreča — se pač mora počasi naučiti in sicer takole:

Zob in otrobi, ki se mu dajejo, se mesto z vodo poskropijo z mlekom, potrosijo nekoliko s sladkorjem ter ponudijo žrebetu v dobro osnaženi posodi ali pa v jasliah. In zdaj se začne umetelno sredstvo: od dne do dne prilivaj ovsu mleka, ovsu pa deni vedno manje tako, da nazadnje ni druga, kakor mlečanat močnik in žrebe se je med tem že navadilo mleka.

Če žrebe prav radovoljno zre oves in otrobe, začne se mu polagoma druga klaja ponujati: sladka jabolka, v režnje zrezana, krompir v ploščicah, s sladkorjem potrošen, i. t. d. Vse to je zdravju jako ugodno, seveda se ne sme vedno ali v veliki meri dajati; le tu pa tam vmes med ovsom in otrobi.

Velike važnosti je za razvijanje mladega konja, da se redno, v pravi meri redi. Ne sme se mu preveč polagati, ker lahko zgubi veselje do klaje, a tudi ne premalo, da ne strada. Posoda, iz katere žrebe je, mora vedno snažna biti. Posebno je to opomniti, da se vselej zjedi do dobrega iz posode odstranijo, in posoda pomije, da ostanki ne skisajo in žrebetu ne škodijo. Tudi oves se mora odstraniti iz jasliah, kedar se seno ali otava položi. Sicer žrebe tudi kislo mleko obrajta in mu to nikakor ni v kvar, a iz kisle, nesnažne posode pa še sladkega mleka ne mara, tudi najboljšega ovsu ne. Mleko, ki se žrebetu daje, ne sme biti od krave, ki je pred kratkim povrgla; povzroči namreč — drisko. Kobila se mora prvi teden po odstavljenju včasih nekoliko

pomolzti, če se vidi, da ji vime oteka. Polaga naj se ji za časa dojenja zdravo, dobro posušeno seno, a vode naj dobiva le malo. Sicer je z žrebeti dosti opraviti, a trud se obano povrne, ker velja pravilo in ker kaže izkušnja, da dve leti staro žrebe je dvakrat toliko vredno v vsakem oziru, če se mu je prve mesece njegove starosti skrbno streglo, kakor žrebe iste starosti, katerega pak je gospodar zanemarjal.

Sejmovi. Dne 18. aprila v Poličanah (za svinje). Dne 20. aprila v Središču in Št. Ilju pod Turjakom. Dne 20. aprila v Št. Petru pod Sv. gorami. Dne 22. aprila pri Sv. Juriju v Slov. gor., v Imenem (za svinje) in Sevnici ob Savi. Dne 23. aprila na Ptujju, na Bregu pri Ptujju (za svinje), pri Sv. Juriju ob Pesnici, v Spod. Hočah in Ivniku. Dne 24. aprila v Št. Juriju ob juž. železnici in v Mozirju.

Dopisi.

Iz Celja. (V s e t o.) Mestni odbor celjski premore prav prebrisanih glav. Znano je, da so s pomočjo mestne hranilnice pokupili mnogo gostilnic, da bi jih le Slovenci ne dobili, in znano je tudi, da dotične gostilnice niti obresti od kupnine ne nesejo. Mestne hranilnice hišo je lanski potres precej razrahljal. Dali so jo torej popraviti. Letos pa v obračunu trdijo, da je hiša vredna po navadi in še to več, kar je popravilo stalo. To je ravno tako, kakor bi rekel: Suknja moja je stala dvajset goldinarjev, sedaj sem jo pa na novo podvlekel za 5 fl. in je sedaj vredna 25 fl. — Nemški Celjani imeli so dne 1. aprila svoj praznik. Bil je god njih, — to se pravi, Bismarckov rojstni dan je bil; topiči so pokali, da je bilo veselje, mi pa smo se smejali njih godu dne 1. aprila! Ker pa ti velmoži ljubijo avstrijskega sovražnika Bismarcka, sovražiti morajo avstrijske domoljube. Trn jim je torej v peti Slovenec, duhovnik in tudi pravičen Nemeč. — Procesija ustajenja je bila letos brez običajne godbe. Kapelnik ni baje mogel zajamčiti preč. g. opatu cerkvi pristojnih glaseb. »Deutsche Wacht« se jezi na g. opata, mi pa na »muzikferajn«. Po naši misli, če se spleča, da igrajo včasih v parku, ko je komaj petnajst do dvajset šetalcev, splečalo bi se pač, naučiti se in igrati pri procesiji, kjer poslušajo toliko stotin vernikov, in sicer — brezplačno, saj dobi »verein« podpore iz občinskih doklad.

S Teharj pri Celju. (Žalostna smrt; čuden ptiček.) V noči od dne 31. sušca do 1. aprila je pri nas zgorel kovač Valent Žnider. Pri njem so se uresničile besede: Kakoršno življenje, takšna smrt. Kar je zaslužil, je zapil, ob nedeljih je delal in koval, v cerkvi ga nisi nikdar videl, in k spovedi že več let ni hodil. Še prejšni dan, ko je žalostno smrt storil, so ga domači dušni pastir opominjali in nagovarjali, naj le pride k velikonočni spovedi, ali ošabno jim je odgovoril: »Če mi tisoč goldinarjev daste, pa ne grem.« — Teharčani so lansko leto pokazali pri volitvah, da so Slovenci, da nočejo imeti v obč. zastopu možev, ki se sramujejo, da jih je slovenska mati rodila. Ali imamo pa na Teharjih fanta Pepeta, ki ima oštarijo; ta ptiček je izletel iz celjskega gnezda in dela svojim rojakom Celjanom vso čast, kar se tiče sovrastva do Slovencev. Že lani ob času volitev se je to revče šopirilo, pa kaj pomaga, ko še volilne pravice nima! Pred nekaj dnevi je pa ves zelen od jeze postal in se togote penil, ko je videl, da njegova natakariča bere slovenski časopis, kakor puran, če mu pokažeš rudečo ruto. In kaj je ta korajžen purmanček storil? Iztrga list iz njene roke,

ga na drobne kosce raztrga in reče in mogočno zapove: »V moji hiši se ne sme nič slovenskega brati, to za vselej prepovem!« Zdaj bo pa joj in gorje za Slovence na Teharjih, ko se je naš Pepo oglasil! Pa kaj, ko se ne bojimo! Našemu dragemu Pepetu pa svetujemo, naj svoja kopita pobere in gre v Celje prodavat svoje modrosti — če mu ni ljubo med nami in ne da miru! »Privandravcev« iz Celja ne potrebujemo, posebno pa še takih ne. Teharčani pa bodite pametni in ravnajte se po besedah: Svoji k svojim!

Od Sv. Bolfanka v Slov. gor. (Dve pisanki).

Črez vse dragoceno pisanko je dobila že v postji 16-letna deklica Karolina Reš, namreč sv. katoliško vero, ko je krivoverka pristopila k sv. kat. cerkvi. Bili so navzoči, zraven obilno vernih, tudi štirje mali bratje in sestra, kateri so z gorečimi svečami spremljali sestro belo oblečeno pred oltar. O koliko solzic je bilo pri tem, posebno ko so g. župnik tudi te otroke nagovorili, kot prave zapuščene sirotice brez očeta, brez matere, brez premoženja, brez doma, ter njim gorko na srce položili, da naj Boga imajo za svojega Očeta, a bl. D. Marijo za svojo mater! O da bi si to pomnili in tako ravnali! — Drugo pisanko je dobila cerkev sv. Bolfanka, podobo sv. Gere; za katero je kmetica G. Š. iz Biša 100 gld. darovala, a na občno zadovoljnost krasno izdelal g. Perko. Vse naj bo k večji časti božji. Aleluja!

Iz Rečice pri Mozirju. (Naše misli).

Da ljudje, kateri imajo pokvarjene oči, večkrat reči napačno vidijo, to nam je bilo znano; ali da možje, katerim je Bog podelil zdravo pamet, bister um in ki še druge brati učijo, sami pa napačno čitajo in očite resnice krivo zavijajo, to nam je bilo do danes uganjka, ali uganjka je istina postala. Celi svet toži o neznošnjih davkih, ki jih mora dandanes ubogi kmet plačevati, resnico to uvidevajo na najvišjem mestu na Dunaju, kar nam potrjujejo besede poljedelskega ministra, le neke vrste dopisniki so še, ali iz nevednosti, ali iz sovraštva do kmeta, katerim so davki še premajhni, češ, naš kmet še vse to lahko zmaguje. Taki gospodje pač ne razumejo bede, ki se že po nekedaj premožnih družinah naseljuje, tem je pač zboljšanje družabnega življenja le deveta briga; imajo pač pripravno pero in mogočno besedo za svoj žep, a trdo srce za ubogega kmeta. Seveda lahko je vsak mesec potisniti davkarju pobotnico in smehljajoč spraviti odsteti denar, toda povejte nam le enega kmeta v celej gornji Savinjski dolini, ki bi imel 600—800 gld. vsako leto suhega dohodka? Lahko je pisariti, da našega kmeta današnji davek ne stiska, ako jaz svojo plačo potegnem, pa kdo mi jo daje? Ne-li več ali manj krvavi kmečki žulji? Res je vsak delavec vreden svojega plačila in čisto prav, da je dobi, pa kmet ne dela za to, da bi za plačilo udrihali po njegovem hrbtu. Nekateri tudi pravijo, da naš kmet preveč zapije. Greh bi bil, ako bi grdo pijančevanje razuzdancev odobraval ali sploh k temu molčali, vsak poštenjak mora tako razkošno življenje najojstreje obsojati; a grda krivica bi bila, če bi se kdo drznil trditi, da je savinjski kmet splošno udan pijančevanju. Ako delaven mož celi teden ne vidi kozarca vina, kdo mu bo zameril, če si ga v nedeljo v veseli družbi privoščiti? Ali je že potem pijanec? So pa li naši novi Amerikanci bili sami razkošni pijanci, o tem bo pač najboljšo sodbo vedel tisti, kateremu še iz Amerike dopisujejo; za marsikaterim pač res še vran ni zakrokal. Pa glejte no! Tudi Amerikanci še niso popolnoma podivjali, saj jih še šola zanima! Kako lepo očetovsko spodbujajo svojo deco k pridnemu šolskemu obiskovanju! Oče, ki svojemu otroku tako govori, še ni popolnoma izprijen. Naša kmečka pamet nam pravi, da ga menda ni več tudi v Savinjski dolini razumnega

človeka, ki bi ne uvidel potrebe zdravega šolskega poduka, a zelo se nam dozdeva, da bi se še Amerikancu nos povetil, ako bi po naših šolah le Marice krajevale: Boljši je dober poduk v konjskem hlevu, kakor nezdrava vzgoja v šolskih palačah. Nekateri tudi pravijo, da je kmet svojeglaven, no seveda, zakaj mu je pa Bog glavo dal; in ravno ta naša svojeglavnost loči med šolskim podukom in med šolskim poslopjem; tu povemo iz vseh ust, da ravno predraga šolska poslopja so trn v peti, ker tisočaki, s katerimi se šole zidajo, so iz naših žepov; zato smo bili in bomo vsikdar, zoper vsako predrago zidanje, naj si bo komu ljubo ali ne. Ne smrdi nam šolski poduk, pač pa predragi šolski zid; razumete? A glejte si čuka? Skoraj mi bo znanjalo papirja, in kako me še mika, a menim, tako se je našemu kmečkemu nevošljivcu godilo, ko je naš zadnji dopis iz Rečice le nekoliko oglodal, glavne stvari pa jezljivo prezrl; bojda je manjkalo papirja.... Le vas g. urednik, prosim, vsak dopis, ki vam še pride pod prste, vrzite ga v koš, ker tako želi naš savinjski »Domovinar«.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. veličanstvo so dne 14. aprila slovesno vsprejeli nemškega cesarja Viljema in njegovo soprogo. Popoldne je bil pri Viljemu ministerski predsednik, grof Baden. Včeraj pa je bila velikanska vojaška parada. Govori se, da hoče cesar Viljem utrditi zvezo Nemčije, Avstrije in Italije. — V torek se je zopet sešel državni zbor. Na dnevnem redu je podržavljenje severno-zapadne železnice na Češkem. Prav je omenil dr. Lueger, da finančni minister vedno ima dovolj denarja za bogatine, za kmete in obrtnike pa nikoli. — Volitev dunajskega župana bode dne 18. aprila.

Češko. V Pragi se na Karolov most zopet postavi kip sv. Ignacija Lojolskega. Zoper to je v mestnem zboru sicer bobnalo par Mladočehov, pa njihova ni obveljala. — Zadnji teden je bil v Pragi shod avstrijskih socijalistov. Izrekli so se za Badenijevo volilno preosnovo in za organizacijo po narodnosti. Med delavci v Avstriji je socijalistov komaj 3 do 8 odstotkov.

Solnograško. V Solnogradu so letos pri dopolnilnih občinskih volitvah liberalci pevsod propadli. Nikakor škoda piškavega liberalizma!

Štajarsko. Nemški prenapetneži bi kaj radi, da bi v Maribor prišel na dr. Reiserjevo mesto nemški notar; toda to ne bi bilo ne pravično, ne avstrijsko. — V Knittelfeldu se dne 19. aprila ustanovi katol. delavsko podporno društvo.

Koroško. Katol. politično in gospodarsko društvo za Slovence ima danes sedmi letni občni zbor v Celovcu pri »Sandwirtu«. — Namesto dr. Poscha so v Celovcu za župana izvolili tovarnarja Julija Neunerja. — Po novi občinski volitvi imajo v Črni Slovenci 6, Nemci pa 8 odbornikov.

Kranjsko. Letošnjih dopolnilnih občinskih volitev v Ljubljani se slov. katoliška stranka ne udeleži. Hoče počakati, da se tudi meščani povsem navolijo liberalnih public in psovanj. — Kranjska hranilnica, ki se je vedno v nemških rokah, je te dni razdelila v dobrodelne namene 41.339 gld.

Primorsko. V Gorici je dne 6. aprila na shodu govoril dr. Lueger. Slovenci ga kar prehvaliti ne morejo. — V Gorici se v mestni slov. šoli, ki nikakor ni zato pripravna, samo trije šolarji. — Isterska deželna uprava se preseli še letos iz Poreča v Pulj, ker v Poreču slov. poslanci niso niti življenja varni.

Hrvasko. Ban Hedervary se je odpeljal v mrzle toplice v Briksenu na Tirolskem. — Namesto dr. Kršniavita je imenovan načelnikom za uk in bogačastje državni pravnik dr. Krajecovicz. — Razpor v stranki prava se vedno bolj poostruje, tudi v zagrebškem mestnem zastopu.

Ogersko. Več škofov je že izdalo pastirske liste v proslavo tisočletnice ogerskega kraljestva. — Krščanska ljudska stranka priredi letos deželni shod, kateremu bode predsedoval kardinal Vaszary. — Domobranski minister Fejervary je častnikom prepovedal obiskovanje državnega zbora, da ne bi slišali, kako ministra poslanci zdelujejo.

Vnanje države.

Rim. Nemški cesar Viljem se ni sešel z italijanskim kraljem v Rimu, ampak v Benetkah. Pomenljivo! V imenu papeževem je z njim o pruskih cerkvenih rečeh govoril neapoljski kardinal Sanfelice.

Italijansko. Tudi Crispi je v Neapolju hotel govoriti z nemškim cesarjem; toda ta ga ni pustil k sebi. — Državni odvetnik Bacci odpotuje v Masavo, da sestavi obtožbo proti generalu Baratieriju, ki je, kakor znano, pri Adui pustil vojsko in pobegnil.

Francosko. Senat (gosposka zbornica) bode sicer dovolil stroške za vojno upravo na Madagaskarju v Afriki, ne pa za civilno upravo. S tem hoče prisiliti Bourgeoisa, da z ministerstvom odstopi. Tudi predsednik Faure ni več Bourgeoisu naklonjen.

Rusko. Vlada hoče na Poljskem sestaviti nov šolski odsek iz ruskih upravnih uradnikov in nekaterih Poljakov. — Dva oddelka družbe »Rudečega križa« sta odpotovala v Masavo v Afriki; eden oddelek v pomoč ranjenim Italijanom, eden pa ranjenim Abesincem.

Bolgarsko. Carigraski grški patrijarh močno želi, naj se bolgarska cerkev zedini z grško. To tudi srčno želi ruska vlada. Toda vsi Bolgari so zoper to zedinjenje in so zelo nevoljni na kneza Ferdinanda, da je bil pri grškem patrijarhu v Carigradu.

Turško. Sultan sicer pošlje krščanske uradnike v Armenijo in Macedonijo; pa kaj, da v Armenijo Grke, v Macedonijo pa Armence. — Mladoturška liga ali zveza je poslala oklic evropskim državam, naj izsilijo svobodno vožnjo skozi Dardanele in naj odstavijo sultana. Ta oklic je pač zastoj.

Špansko. Volitve v državni zbor so končane. Izmed 430 poslancev je 300 konservativcev. — Predsednik severno-ameriških zedinjenih držav je pisal španski vladi, da zaradi Kube noče prepira s Špansko.

Afrika. Zdaj še le vemo, koliko italijanskih vojakov je padlo pri Adui. Iz bitke se je vrnilo skupno 161 častnikov in 3634 vojakov pešcev in 385 topničarjev. V vojsko pa je šlo blizu 10.000 vojakov in 500 častnikov. Padlo jih je torej skoro dve tretjini. — Oni teden je pri Kasali polkovnik Stevani naskočil drviše, pa se je moral umakniti. Izgubil je nad 300 mož.

Azija. Kitajsko cesarstvo bode prej ali slej razpadlo. Nato pa se Japonci že pripravljajo, ker mislijo svojo vojsko in brodogojce preosnovati in znatno pomnožiti. Iz sedanjih šestih divizij napravijo trinajst. Število polkov pa se pomnoži od 28 na 52. Tudi so sklenili napraviti 56 novih ladij.

Za poduk in kratek čas.

Janez Hausenbihler †.

Slovenec nima sreče! Zopet je britka smrt zahlevala svojo žrtev. Mož, ki je bil dika in ponos ne le

žalskega trga, temveč cele Savinjske doline, mož, ki je bil vedno na svojem mestu, kedar je bilo treba potegovati se za pravice zatiranega slov. ljudstva, očeta Savinjske doline, kakor ga je ljudstvo imenovalo, gospoda Janeza Hausenbihler-ja ni več med nami. V soboto zjutraj je umrl po kratki bolezni, v nedeljo popoldne ob 5. pa smo izročili njegovo truplo materi zemlji. Kako ga je vse ljubilo in spoštovalo, temu je priča njegov zares velikanski pogreb; kajti v kljub slabemu vremenu so prihiteli rodoljubi iz vseh krajev skazat rajnemu zadnjo čast. Navzočih je bilo 12 gg. duhovnikov, med katerimi smo z velikim veseljem zapazili preč. g. kanonika Antona Hajseka iz Slov. Bistrice. Zastopan je bil Celjski okrajni zastop, prišli so g. okrajni glavar, celjski sokoli, pevci celjske čitalnice itd., sploh ni mogoče nasteti vseh odličnjakov, kateri so iz raznih občin obširne Savinjske doline prihiteli, da bi skazali rajnkemu poslednjo čast. Lahko rečemo, Žalec še ni imel tako velikanskega pogreba in ga tudi ne bo; kajti Žalec je imel le enega g. Hausenbihlerja in tega edinega je Bog noklical k sebi, da sprejme plačilo za svoje pošteno, neutrudljivo in nesebično delovanje.

Rojen je bil g. Janez Hausenbihler leta 1838., torej še le 57 let star moral je zapustiti svet; koliko bi še bil lahko dobrega storil, koliko smo še pričakovali od njega! Če kdo, je gotovo on zaslužil častni naslov »oče Savinjske doline«. Videč, da je treba ljudstvo najpoprej rešiti iz denarne stiske, storil je odločilen korak in osnoval posojilnico. Koliko bridkih ur je pri tem podjetju imel, in na kako razne načine so ga ovirali njegovi sovražniki, ki so hoteli vse onemogočiti, je še marsikateremu znano. Njegova železna volja, neopogljivi značaj in nesebičnost je premagala vse težave. Da se je zavod pod takim vodstvom lepo razvil, je umevno; saj je stal on sam do konca temu zavodu na čelu.

Spoznal je tudi, da zemlja premalo donaja dohodkov po navadnih pridelkih, zato se je poprijel hmeljarstva in začel razlagati in dokazovati svojim rojakom, da so se ga tudi oni poprijeli. Izdal je zato brošurico: »Navod za umno hmeljarstvo.« Hmeljarstvo je tako rešilo Savinjsko dolino gospodarstvenega poloma in marsikateremu pomagalo do lepega premoženja. Srčna hvala pa gre nedvomno pok. g. Jan. Hausenbihlerju za to veliko zaslugo. Pospeševal je tudi živinorejo sploh in pripomogel k temu, da Savinjska dolina slovi na daleč okrog vsled svoje konjereje.

Obrežje Savinje je pripravno za vrboveje. Marsikateri groš bi se dal zaslužiti z umno rabo tega vrbja za pletarstvo. Tudi te stroke se je poprijel rajni, zasadil je vrbje ob Savinji in na lastne stroške poslal na Dunaj mladeniča, da se izuči pletarstva. In če ravno je trpel njegov žep, ni mu bilo nikdar žal. Večkrat mi je pravil o nekem mladeniču, kateremu je tem potom pripomogel do lepega zaslužka in k dobremu kruhu; kajti mladenič mu je pisal vsako leto za god ter se mu za skazano dobroto zahvaljeval.

Spoznal je, da trta silno peša vsled strupene rose (peronospora). Vinograd je veliko stal, dobička pa ni bilo nobenega. Zopet je bil rajni g. Jan. Hausenbihler, ki je začel saditi ameriške trte, ter jih požlahnjevati. Sevč, da je podučeval svoje rojake in jih vnmal za enako ravnanje.

Čeravno je bil strokovnjak v gospodarstvenih rečeh, vendar se je dal od vsacega podučiti in je tudi ravnal po njegovemu nasvetu. V Savinjski dolini pa ga ni bilo predavanja ali zborovanja, na katerem bi ne bil žalski trg zastopan po rajnem gospodu Hausenbihlerju, le huda bolezen ga je mogla zadržati.

Ustanovil je žalsko požarno brambo ter veliko daroval; njegovo zadnje delo pa je bila ustanovitev tamburaškega zbora. Kako mu je vendar bil pri srcu;

čeravno najstarejši ud, bil je najmarljivejši in nobene vaje ni izpustil. Kako lepo ga je bilo videti, njega osivelega starčka s tamburico v roki! Kolikokrat smo ga občudovali zaradi njegove vstrajnosti. Kako smo težko čakali, da bi ta zbor enkrat javno nastopil in vendar tega nismo doživeli! Pa če bi smel izraziti skrivno misel, bila bi ta, da udje tamburaškega zbora ne morejo lepše pokazati ljubezni in spoštovanja do svojega rajnega ustanovnika, kakor da krepko nadaljujejo pričeto delo.

In kako je bil delaven posebej kot tržan! Težko je najti moža, ki bi mu bil enak! Bistrih mislij, odločnega duha, mož-beseda skoz in skoz, ki je pa nosil občutno srce za vsacega. Kdorkoli se je pri njem oglašil, ter ga prosil pomoči, rajni Hausenbihler je pomagal, če je bilo le količkaj mogoče. Koliko nesreč je obvaroval, koliko stisk je rešil in koliko jeze, prepira in sovrašstva zabil, vedo povedati tržani. Saj je pa bil mil, ljubezen in dobrotljivost je sijala z njegovega obraza; in vsak, kateri se je k njemu enkrat zatekel, zaupal mu je takoj in bil prepričan, da mu hoče dobro. Kmetje so mu ponujali imej, plačal ga je po pravični ceni, in ker je kupčija s hmeljem kočljiva stvar, zgubil je zraven marsikateri tisočak. Zraven pa vendar njegova hiša ni pomanjkana trpela, vsakdo je bil v njegovi hiši ljubeznivo in gostoljubno sprejet. Njegova »gorca« je slovela daleč na okrog. Vsak, ki jo je obiskal, imel jo bo v vednem spominu; izpiti je moral po stari slovanski navadi »bilikum« in si s tem pridobiti hišne pravice.

Dasiravno je bil njegov delokrog tako obsežen, kakor malokaterega, in dasiravno je užival zaupanje cele Savinjske doline, ni se nikakor silil v javnost. Vsa častna mesta je prepuščal drugim in le kedar je vedel, da je neobhodno potreben, stopil je v vrsto narodnih boriteljev. Okrajni zastop, katerega podpredsednik je bil, županstvo žalsko, katerega je bil večletni predstojnik, posojilnica, konjerejsko društvo, hmeljska zadruga in pažarna bramba, tamburaški zbor vedo povedati o njegovem nesebičnem delovanju za blagor slovenskega ljudstva.

Kot narodnjak je bil vsakemu uzor. Dela njegova so dokaz, kako je ljubil svojo domovino in spoštoval svoj materni jezik. Trg Žalec je prospel ravno po Janezu Hausenbihlerju do tako častnega naslova »narodni Žalec«.

In še nekaj moram omeniti. Rajni je bil velik prijatelj šole in mladine. Njegova zasluga je, da se je razširila šola v štirirazrednico. Kot načelnik krajnega šolskega sveta je bil vedno navzoč pri sklepu šolskega leta, ter prinesel s seboj košarico pomeranč, peres, svinčnikov itd, ter obdaroval najpridnejše otroke. In kake zlate nauke je dajal onim otrokom, ki so iz šole izstopili! Fantje naj se kaj izučijo, naj si svet ogledajo, naj pa nikdar ne pozabijo domačega kraja in materne jezika; naj se pri vojaškem naboru lepo obnašajo, da svet zve, da so se kaj naučili. — In ko je bil »tepeškov dan«, imel je polne žepe krajcerjev, petic in desetic. Vsak otrok je bil obdarovan, a tisti bolj, kateri je »slovenski tepeškal«. In če so mu branili, odgovoril je: »Danes imajo otroci svojo pravico.« — Revni otroci so večkrat dobivali pri njem kosilo.

Bil je pa rajni J. Hausenbihler tudi veren kristijan. V njegovi gostilnici se je molilo vsaki večer angeljsko češčenje. In kako pobožno je sprejel na smrtni postelji zakramente za umirajoče! Milo se mi je storilo pri srcu, ko se je zahvaljeval s tresočim glasom za sveto obhajilo.

Kakor je bil rajni milega srca in dobrotljiv, je vendar nasproti višjim nosil glavo po koncu in nikdar ni pustil teptati narodovih pravic. Ni se dal splašiti pred nikomur in čeravno je moral na Dunaj, šel je s ponosom, da pridobi ogled in pravico svojemu narodu.

In tega moža pozemeljske ostanke, kateremu tudi nasprotnik ne more kaj očitati, položili smo k zadnjemu počitku. Marsikatero oko je bilo rosno, ko je ob njegovem grobu zadonela pesem: »Nad zvezdami«. On je sicer šel pred prestol božji, da sprejme ondi zaslužen plačilo, mi pa neutolaženi gledamo v prihodnost, kako bi nadomestili rajnega blagega g. J. Hausenbihlerja. Tolaži nas le prepričanje, da nad nami čuje Oče vseh narodov, kateri našega ubogega ljudstva ne bo zapustil.

Smešnica. »Zakaj pa vsakokrat povabiš na obed gospo Klepetuljko, kadar imaš goste?« — »Prijatelj, veš zato, ker ona sila veliko novic zna in jih neprenehoma pripoveduje; gostje pa jo radi poslušajo, in tako na mizi veliko ostane«.

Razne stvari.

Domáce. (Milostivi knezoškofo) bodo dne 28. aprila slovesno blagoslovili kapelo v mariborski kadetni šoli. Dan poprej pa pridejo v Maribor na kanonično obiskovanje vojaški škof, dr. Koloman Belopotocki.

(Razstavo cerkvenih oblačil) so v nedeljo otvorili milost. knezoškofo s posebno ljubeznivim nagovorom. Razstavljen je kaj krasna, zato pa je tudi obiskovalcev razstave bilo vedno veliko.

(Mlad učenjak umrl!) Včeraj zjutraj ob 4. uri je umrl pri svojih stariših v Celju docent ali učitelj slovenskega jezika na graškem vseučilišču, gospod dr. Vatroslav Oblak, znan slovenski učenjak in pisatelj. Naj v miru počiva!

(Duhovne vaje) se obhajajo ta teden v Majšbergu. Vodijo jih trije častiti gospodje lazaristi od Sv. Jožefa v Celju.

✓ (Na zatožno klop) pride zopet »Slov. Gosp.« in sicer zaradi dopisa iz Gornje Radgone v letošnji 10. številki o volitvah v okrajni zastop. Toži nas več kmetov-Bračkovcev od Sv. Jurija ob Ščavnici, katere zastopa gospod dr. Brumen na Ptujju.

(Tatinski lovec). V noči pred velikonočno soboto je šel Lovrenc Vajda, posestnik v Bukovcih nize Ptujja, s tovarišem v borovski gaj na lov na fazane, ne da bi imel zato pravico. Toda graščinski lovec ga je čakal. Vajda hoče bežati. Ker pa Vajdi lovec zakriči: »stoj!« obrne se Vajda ter obstreli lovca na desni rami. Zdaj pa ustrelil lovec dvakrat Vajdo in ga tako težko rani v desni nogi, da je obležal.

(Zahvala.) Slavno vodstvo »Družbe sv. Mohorja v Celovcu« je blagovolilo enorazredni podružnični šoli v Ojstrici za šolarsko knjižnico darovati precejšno število knjig svoje zaloge. V imenu mladine zahvalujeta se podpisana za ta koristen dar. Bog plati! — Sv. Jurij ob Taboru, dne 12. aprila 1896. Ignac Šijanec, učitelj; G. Zupančič, načelnik kraj. šol. sveta.

(Cerkveno posodo) lepo in dobro snaži, kakor se nam piše, Tomaž Plevčak pri Sv. Florijanu na Boču, ne da bi zato rabil snažni prah ali živo srebro, ki posodo več ali manj pokvarita.

(Celjska mestna hranilnica) je imela lani vsled potresa samo 842 gl. 51 kr. čistega dobička. Čimbolj hira ta »šparkasa«, tem bolj hira tudi celjsko prisiljeno nemštvo.

(Za nakup vojaških konjev) so v Ljutomer dne 6. aprila prignali 113 konjev; toda komisija je samo dva podčastniška konja kupila.

(Jubilej pri kmetu.) Letos je znani posestnik Jožef Karba v Babincih pri Ljutomeru pred svojim godom dopolnil petinsedemdeseto leto svojega življenja;

letos je pa obhajal tudi petdesetletnico kot gospodar sedanjega posestva njegovega. V to hišo »Slov. Gospodar« zadnja leta odkar list obstoji. Jubilar opravlja še vsa težavna opravila kmečka, tudi duha je še mladeniški vedrega. Bog daj tako še mnoga leta!

(Utonila.) Pijančevanju udana posestnica Marija Kralj iz Bistrice pod Sv. gorami je v noči dne 6. aprila pijana padla v potok Čehovec in utonila.

(Smrt.) Pri Sv. Ilju v Slov. goricah je umrl dne 12. aprila g. Martin Lorber, bivši dolgoletni župan in cerkveni ključar, v 83. letu svoje starosti. Rajni je bil trden narodnjak. Bog mu daj večni mir!

✓(Pri dopolnilni volitvi) v okrajni zastop slovenjebistriški je bil dne 11. aprila izvoljen g. Jakob Vehovar, izvrsten Slovenec in župan na Spodnji Ložnici.

(Nesreča pri streljanju.) Na velikonočno nedeljo je kmečki sin Franc Lesjak v Ivanjkovcih preveč nabasal staro, že zarjavelo pištolo. Ko jo sproži, pištola razletel in mu odtrga tri prste.

(Poroča.) Prihodnjo nedeljo, dne 19. aprila, se v Celju poroči vrli narodnjak gosp. Josip Ahtik z gosposodično Miciko Sprahman. Častitamo!

(Nagla smrt.) Jožef Fras, posestnik v Žikarovcih v Slov. goricah in občinski pisar 7 občin, je šel dne 8. aprila k nekemu županu pisat; toda ondi zbolil in naglo umrje. Svetila mu večna luč!

(Duhovniška sprememba.) Čast. gosp. Marko Černko, mestni vikar na Ptujju, je dobil župnijo sv. Miklavža v Sevnici ob Savi. — Ministerstvo za uk in bogočastje je za župnijo Ljutomer ustanovilo tretjo kaplaniško službo.

Društvene. (Dijaški kuhinji) v Mariboru je poslalo čislano bralno društvo pri Sv. Križu na Murskem polju 3 gld. 75 kr., nabrane na veselici dne 6. aprila.

✓(Celjski Sokol) priredi prihodnjo nedeljo zvečer pri »Zamorcu« velik tamburaški koncert in telovadne produkcije. Tamburaški zbor, ki šteje 30 udov, vodi g. dr. Hinko Šuklje.

(Bralno društvo v Studenicah) priredi dne 19. aprila veselico s petjem, dvema gledališkima igrama in prosto zabavo. Začetek ob 1/2 6. uri zvečer. Vstopnina za ude 10 kr., za neude 20 kr.

(Bralno društvo v Kapeli pri Radgoni) priredi dne 3. maja izlet v Boračevo, kjer se vrši v gostilnici g. J. Veberičevej veselica s tamburanjem, petjem in tombolo. Najprijaznejše prosimo vsa narodna društva v okolici, da ta dan zborovanja in veselice opusté in nas v mnogobrojnem številu počastijo s svojim pohodom. Več prihodnjč. Odbor.

(Slovensko društvo »Edinost« v Gradcu) je izvolilo v odbor te-le gg.: Franjo Rebec, predsednik; Fr. Bolta, podpredsednik; Ivan Šetina, tajnik; Matija Peterlin, blagajnik; Jurij Verglez, knjižničar; M. Jeglič, gospodar; A. Lukanc in J. Lužar, odbornika.

(Shod konjerejcev.) Konjerejskega kroga Središče načelnik, g. Ivan Kočevar, vabi vse kmetovalce in živinorejce ormoškega okraja k velikemu shodu konjerejcev na dan 19. aprila ob 2. uri popoldne v gostilnico g. Venigerholca v Središču. Na tem shodu bode gospod M. Jelovšek, deželni živinozdravnik iz Braslovč,

prednašal o konjereji in umni živinoreji v obč. Pričuje, da se obilno udeležijo tega shoda za umno živinorejo vneti posestniki.

Iz drugih krajev. (Uganjka.) Iz Ljubljane se poroča, da Heinov konj ni svojega konjskega tovariša, nego je predsednika Heina za nos zgrabil. Mladoslavenci na Kranjskem pa le svoje slovenske rojake tako napadajo in grizejo, da se Hein veselja krohoče. Kdo je torej modrejši, Heinov konj ali Mladoslavenci?

(Umor v samostanu.) V Budapešti v samostanu usmiljenih bratov so našli oni dan brata Aleksandra Bakonyja umorjenega v njegovi sobi. Sumi se, da ga je umoril samostanski hlapec.

(Glasbená Matica) v Ljubljani ni samo priredila koncerta dne 14. aprila, ko se je iz Ribnice pripeljal poseben vlak, ampak ga priredi tudi danes in jutri, dne 17. aprila.

(Zaobljubljena procesija) za odvrnitev potresa v Ljubljani je bila na velikonočno nedeljo popoldne ob 2. iz stolne cerkve h kapeli na Friskoven. Vodili so jo prevzvišeni knezoškof Missia v družbi vseh ljubljanskih duhovnikov; vernikov je bilo gotovo okoli 25 tisoč.

(Velikanski požar) je nedavno v Manili na Filipinah v vshodni Aziji upepelil 4 tisoč hiš. Blizu 30 tisoč ljudi nima sedaj strehe. Pravi čudež pa je, da pri tem požaru ni nihče ponesrečil.

(Vojaški beguni na Ogerskem.) Ogerski domobranski minister je povedal v državnem zboru, da zbeži vsako leto povprek 33 tisoč potrjenih in še ne potrjenih mladeničev. Zdaj išče ogerska policija 160 tisoč vojaških begunov. Gotovo je med temi primeroma največ židov.

(Tovariša ustrelil.) Neki prostak lovskega bataljona št. 31 je te dni, ko so bile vaje v graški okolici, dvakrat ustrelil na svojega nadporočnika; toda le prvi strel je zadel in sicer nekega vojaka v hrbet, da se je revež zgrubil smrtnoranjen.

(Barantača z dekleti), žida Langerja, je ohi dan prišla dunajska policija. Prodaj je že nad 700 deklet v Carigrad, Aleksandrijo, na Rumunsko in v Ameriko. Ko so ga zasačili, našli so pri njem še 8 tujih, za prodajo namenjenih deklet.

(Meteor.) Oni dan je v Veliki Dolini na Hrvaškem, ki so ljudje delali na polju, padel z neba meteor na neko hišo. Poslopje je bilo hipoma v ognju in je do tal pogorelo.

(Potres.) Danes 14. aprila se je čutil v Novem mestu in bližnji okolici na Kranjskem ob 3. uri 39 minut zjutraj močan sunljaj, ki je trajal dve sekundi. Zašklopečala so okna in vrata. Slišalo se je ob enem votlo podzemeljsko gromenje.

(Priporočba.) Zavarovanje vseh vrst pri »Unio catholica«. Poštini, delavni zastopniki na deželi se iščejo. Več pove redovoljno glavni zastop v Gradcu, Radetzkygasse št. 1.

Loterijske številke.

Trst 11. aprila 1896:	5, 59, 76, 66, 73
Linc » »	13, 76, 58, 15, 59

Kmetija

obsegajoča 40 oralov zemlje (travnikov, njiv in gozdov), zidan, z opeko krit hram, zidana gospodarska poslopja, vse v dobrem stanu, pri veliki cesti v Ivanjcih pri Radgoni, pod zelo ugodnimi plačilnimi pogoji se takoj prodá. Natančneja pojasnila daje lastnik

Jožef Trstenjak,
kmet v Ivanjcih pri Radgoni. 1-3

Trgovino z mešanim blagom

in stanovanjem želi takoj v najem vzeti mlad, oženjen trgovec. Tista mora biti blizu župnijske cerkve ali pa v veliki okolici, in sicer tam, kjer ni blizu prevelike konkurence. Trgovina mora biti živahna in shajalna.

Pismene ponudbe se sprejemajo pod naslovom: »Dobra trgovina« na upravištvu »Slov. Gospodarja«. 1-3

Peter Punda,

kovaški mojster v Spodnjih Ivanjcih
v gornjeradgorskem okraju,

izdeluje izvrstne **pljuge** in pošilja na vse strani. Posestnik, kateri si prav dober pljug želi, naj se pri gori omenjenem ustmeno ali pismeno oglasi; tukaj v kratkem ga dobi.
3-3 J. Terstenjak.

Javno zahvalo

izrekam zavarovalnici North British and Mercantile za popolno in pošteno požarno odškodovanje 600 fl., katero mi je točno izplačala po zastopniku g. Kolšek na Vranskem in priporočam to zavarovalnico vsakteremu.

Dobrovlje 9. aprila 1896.

Matija Kokovnik.

Zidanje šolskega poslopja.

Krajni šolski svet na Hajdini pri Ptujju da zidati novo šolsko poslopje in v to svrhu razpišejo se s tem ponudbe za gradivo in opravila.

1. Proračun za zidarsko gradivo fl. 15.830·71
2. " " tesarsko gradivo " 3.507·63
3. Za opravila mizarjev, ključarjev, steklarjev in pleskarjev " 3.669·80
4. Za opravila lončarjev " 769·—
5. " " kleparjev " 597·12
6. " " slikarjev " 143·—
7. " druga opravila " 350·—

Proračun, stavbeni načrti in stavbeni pogoji so na ogled pri načelniku krajnemu šolskemu svetu na Hajdini.

Ponudbe naj se s priloženim 10% vadjem frankirane dopošiljajo do 30. aprila 1896 krajnemu šolskemu svetu na Hajdini.

Krajni šolski svet na Hajdini pri Ptujju dne 12. aprila 1896.

Načelnik:

Jan. Grahar.

1-2

Zidanje šolskega poslopja.

Krajni šolski svet pri Sv. Lovrencu više Maribora da zidati novo šolsko poslopje, in na to svrhu razpišejo se s tem ponudbe za gradivo in opravila.

1. Proračun za zidarsko gradivo fl. 10.425·80
2. Proračun za tesarsko gradivo " 1.149·50
3. Za opravila zidarjev in podavačev " 6.143·08
4. Za opravila kamenarjev " 1.274·95
5. " " tesarjev " 1.009·24
6. " " mizarjev " 2.012·02
7. " " ključarjev " 1.660·50
8. " " pomazačev " 437·74
9. " " steklarjev " 311·92
10. " " kleparjev " 640·12
11. " " lončarjev " 288·—
12. " " slikarjev " 259·22
13. Za razne oskrbitve " 3.096·27

Oni gospodje, ki se za eno ali drugo imenovanih gradiv ali opravil zanimajo, naj svoje ponudbe zapečaten in frankirane pripošljejo do 1. maja 1896 podpisanemu krajnemu šolskemu svetu.

Proračun, stavbeni načrti in stavbeni pogoji so na ogled pri krajnem šolskem svetu Sv. Lovrenc nad Mariborom.

Krajni šol. svet Sv. Lovrenc nad Mariborom 28. dne meseca sušca 1. 1896.

Načelnik:

Karol Baumgartner.

2-3

Da zavrnamo iz hudobnega namena razširjene govornice, dajemo na znanje, da se pri nas vedno prodajajo **mrtvaške truge**

z vsem potrebnim tudi takim strankam, ki pogreb svojih pokojnih same oskrbijo, po najnižjih cenah in mnogo lepše izdelane kakor drugod. Truge za otroke od 50 kr. naprej. 3-3

II. štaj. zavod pogrebnikov,

Tegetthoffove ulice 18 in Blumengasse 10.

V žganjariji
Henrika Wieser-ja,
lesotročca v Gornji Hoči, se vsakovrstno žganje po jako niski cenli dobi. 7-13

Izvrstne c. kr. jedino priv.

škopilnice proti peronospori
inženirja Živica,

katero so se splošno razširile zaradi svoje jednostavnosti, trajnosti, lahke porabnosti pri vsakem obdelovanju tega itd. prodajamo z garancijo po dosedanjih niskih cenah

Živic in drugi
v Trstu.

Razpošiljamo škopilnice tudi s posodami nove vrste.

Obrazce s cenikom dopošiljamo radovoljno ranco. 3-10

Izdelujemo tudi razprašilnike za žveplo, neprenehljive vinske stiskalnice itd.

Kathreiner's
KAFEEPOLA SLAVNA KAVA
je kot
primes k bobovi kavi
edino zdrava
kavina pijača.
Dobi se povsod, pol kile za 36 kr.
Svarjati! Zavrtili ničvrednih ponarejenih izdelkov je treba paziti na izvrtne zavojce z imenom:
Kathreiner.

Dobro ohranjen glasovir
(Stutzflügel) 1-3

z zabojem se za 100 gld. takoj prodaj. Kupci naj se blagovodijo oglašiti pri Silv. Šentjurcu, organistu pri Ss. Petru in Pavlu v Ptujju.

Lepa puša na prodaj.

V Pesniški dolini ležeča puša z lepim sadovnjakom, travnikom, njivami in gozdom je na prodaj. Tam se lahko 30 glav goveje živine redi, mleko se v mesto prodaja. Cena 8000 gld., dolg hranilnični 3000 gld. se prevzame. Več pové dr. Radaj, c. kr. notar v Mariboru. 3-3

Žganjarija

R. Wieserja v Hoči pri Mariboru.

Največa žganjarska zaloga na Stajarskem po čuda niskih cenah. Zdravilski konjak za bolestinke in okrevalce, kemično razložen in spoznan za čisto vinsko prekapnino. 2

Razne

uradne pečate

najceneje priskrbi

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Tekalec

v Vojniku pri Celju

se priporoča in naznanja, da izdeluje iz meni doposlane domače preje **mizne prte** (Tischzeug) in platno za prtice v celi širokosti, kakor tudi ozko platno, serviete in obrisače. Kdor bi svoje preje ne imel, naroči si lahko omenjeno blago tudi pri meni. Za naročila in delo se priporoča

Štefan Čečko,

3-6

tekalski mojster.

Preklic!

Podpisani preklicujemo svoje postopanje pri kazenski obravnavi dne 28. febr. 1896 proti g. Wethy-ju in obžalujemo, da smo v naglici izrekli, da so gg. Tommasi, Puhr, Luhn in Korže pri takratni obravnavi krivo prisegli.

Marnberg, dne 12. aprila 1896.

Strajhar, Zapečnik, Miklavc.

Priporočam svoje doma izdelane, 4 1/2 kilo težke, bakrene

vakuum

peronospora - brizgalnice,

komad 12 gld. Kdor vzame 6 komadov, dobi 70% odpustka. 1500 komadov že v rabi.

Bakrene plošče, cevi, izdelani kotli za žganje in pranje vedno v zalogi.

A. Fiebigler,

kotlar koroške ulice 6,
v MARIBORU. 5

